

Landsledelsens politiske beretning

Corona-epidemien har været det altoverskyggende politiske spørgsmål i perioden siden sidste landsmøde. I kampen mod epidemien har SF haft to hovedprioriteringer: For det første et sundhedspolitisk pres for flere tests, bedre smittesporing og generelt en mere målrettet indsats mod epidemien. For det andet at sørge for, at de vanskeligt stillede, ikke blev overladt til sig selv. Det er lykkedes at få brede politiske aftaler på plads på de fleste områder, og der har været et godt samarbejde partierne imellem, som i begyndelsen af epidemien sikrede en hurtig nedlukning og en serie af hjælpepakker. Det sparede både det danske sundhedsvæsen og den danske økonomi for mange af de byrder, andre lande endte med at lide under.

Selvom epidemien har ramt os alle, er det dog gået værst udover dem, der i forvejen havde færrest kræfter at kæmpe med. Pandemien lagde et stort pres på udsatte børn, arbejdsløse og ældre. SF har været de svages stemme i alle forhandlinger, der omhandlede Covid-19, f.eks. i kampen for at suspendere krav til ydelsesmodtagere, forlænge dagpengeperioden og helt generelt værne om de vanskeligt stillede under epidemien.

Også landets børn og unge har haft en hård tid med hjemmeundervisning, et socialt liv på pause og bristede drømme. Da de gode nyheder om vaccine og faldende smitte kom, blev SF's prioriterede sager derfor, at de unge kunne få deres liv tilbage, og at vi holdt fast i hjælpen og de sociale tilbud til dem, som var ramt af Covid-19s følge-epidemi: ensomheds-epidemien.

Samtidig har Corona-krisen også udstillet de steder i vores velfærdssystem, der har hårdt brug for genopretning efter årevis med nedskæringer. Det gælder det voldsomme pres, vores sundhedspersonale har døjet under, ulighed i sundhed, der efterhånden viser sit grimme ansigt oftere og oftere, og ift. arbejdsløshedsunderstøttelse og børnepasning.

Endeligt lærte corona os en værdifuld lektie om risikoen ved intensivt dyrehold. Den voldsomme smittespredning med Covid-19 i den danske minkproduktion var måske en af det seneste års mest opsigtvækkende historier. SF var tidligt ude og advare om faren ved fortsat minkproduktion og var en drivende kraft for at sikre, at situationen til sidst blev taget alvorligt, om end processen kunne have været håndteret bedre af regeringen. Det har sandsynligvis sparet adskillige menneskeliv.

Håndteringen af pandemien på en ordentlig, klog og solidarisk måde har således fyldt meget for SF.

Heldigvis har Corona-krisen ikke betydet, at SF har sat sin kamp for at vende udviklingen og investere i velfærd på pause. Tværtimod.

Ny kurs for velfærden

SF har opnået solide politiske resultater det seneste år. I mere end 20 år har vi skulle vænne os til, at det varslede nedskæringer, hvis ordet 'velfærd' optrådte i en finanslov. SF har sammen med regeringen og de øvrige støttepartier bidraget til et historisk kursskifte: Med de seneste finanslove var velfærd *endelig* noget man investerede i, snarere end noget, man skar ned på. Corona-krisen skal ikke skygge for den sejr, at Danmark langt om længe er tilbage på en kurs med investeringer i fællesskabet i stedet for skattesænkninger.

Den største milepæl i genopretningen af den danske velfærd blev sat med vedtagelsen af minimumsnormeringer. Med et rekordstort beløb på finansloven er en af SF's vigtigste mærkesager nu en realitet. Det var ikke bare en sejr for de danske børnefamilier, men er også kulminationen på årtier med nedskæringer på vilkårene for danske børn og unges fremtid. Det rekordstore beløb til minimumsnormeringer er nu fulgt op med en lov, der garanterer, at de penge skal kunne mærkes helt ude i de enkelte institutioner, der har kæmpet mest under forringelserne, da loven sikrer mindst en voksen til tre

børn i vuggestuerne, og mindst en voksen til hver seks børn i børnehaverne. Det er svært at overdrive det symbolske i, at et område, der har været vant til at skulle spænde sparrebæltet ind år efter år, for første gang får en økonomisk saltvandsindsprøjtning i form af den største pulje penge, der er afsat til et velfærdsområde meget, meget længe.

Også på folkeskoleområdet er der opnået gode resultater. Efter en årrække med økonomisk udsultning af skolen, er der nu afsat et stigende beløb til ansættelse af flere lærere. Fra 2024 vil en milliard kroner finde vej ud i den danske folkeskole til ansættelse af mere personale – hvert eneste år. En styrket folkeskole er helt afgørende for SF's ambition om at sikre bedre tid til det enkelte barn, bryde med den negative sociale arv og sikre balance mellem undervisningstid og forberedelsestid. I forbindelse med håndteringen af Covid 19 har det været særligt vigtigt for SF at give skolerne så store frihedsgrader som muligt, da udfordringerne har været helt forskellige fra skole til skole. Det er lykkedes af flere omgange. I skoleåret 2020-2021 fik skolerne fuldstændigt frie rammer inden for folkeskolens formål til at bruge ressourcerne på den måde, som man synes gav mening lokalt. Og i skoleåret 2021/2022 er skolerne blevet sat fri fra tvungne elevplanerne og kvalitetsrapport, ligesom de får muligheden for at veksle kortere skoledage til flere timer med to voksne. Frihed og ressourcer til folkeskolen er dermed et af SF's resultater i året, der er gået.

Det forgangne år bød også på en aftale for nogle af samfundets mest udsatte børn under overskriften 'Børnene Først'. Regeringens udkast til aftale havde et stort fokus på adoption, tvang og konsekvens. SF gik ind i forhandlingerne for at sikre et mere børnevenligt system. Et system med forebyggelse og tid til helhedsorienterede indsatser for familierne. Med dette fokus fik SF sikret penge til at etablere familiehuse i hele landet, hvor udsatte familier kan få hjælp til at håndtere en ny hverdag med børn. Fremover skal Familiehusene også forsøge at etablere børnebaser, hvor alle børn kan få et netværk og hjælp fra voksne, som de kender, og er trygge ved. Derudover var SF med til at sikre, at der altid skal være to sagsbehandlere på de svære sager, og at der bliver afsat penge til, at det faktisk kan lade sig gøre. En del kommuner har haft en stor sagspukkel, og der blev også afsat målrettede penge til at afhjælpe disse. Andre diskussioner om plejefamilie og døgninstitutionsområdet samt efterværn blev udskudt til senere, og nogle af de ideer Regeringen spillede ud med, som SF var uenige i, blev taget helt ud. Samlet set blev det en god aftale med et stort beløb hvert år til at hjælpe de mest udsatte børn i kommunerne.

En af de vigtige kampe på velfærdsområdet er begyndelsen på et opgør med den tiltagende brugerbetaling. Det er et vigtigt skridt på vejen, at gratis psykologhjælp til børn og unge efter en forsøgsordning nu er gjort permanent. Stadig flere unge mennesker kæmper med angst og psykisk mistrivsel, og det er problemer, som Corona-pandemien har forværret. At SF har fået permanentgjort disse ordninger – og udbredt rådgivningstilbuddet Headspace på landsplan – kan forhåbentlig være med til at modvirke disse tendenser.

Fra kulsort klimapolitik til klimalov og vild natur

At vende kursen for en krakelerende velfærd er dog langt fra det eneste genoprettelsesarbejde, SF prioriterer. Der var også brug for en ekstraordinær indsats for få Danmark tilbage på en ambitiøs linje i klimakampen. Den kamp startede med vedtagelsen af den bindende klimalov – men fortsatte derefter med en serie af aftaler, der skal sikre, at målsætningerne realiseres. SF har lagt et afgørende pres for, at det blev til politisk virkelighed. Det gælder især for det ambitiøse delmål på 50-54 procent reduktion, som blev en realitet efter et ufravigeligt krav fra SF, da vi ikke ville acceptere regeringens uambitiøse udspil på området.

En af de paroler, som er blevet gentaget til de mange klimademonstrationer, er "*Lad olien blive i jorden!*". Takket være ikke mindst pres fra SF er der sat et punktum i den danske olieagt. Det er et direkte resultat af, at 8. udbudsrunde nu endelig aflyst, og olieudvindingen i Nordsøen dermed slutter i 2050. Det er en helt afgørende forudsætning for at nå Paris-målsætningen, at olie og kul bliver erstattet af grøn energi – også før vi har brugt alle de reserver, der findes i undergrunden. Her har Danmark muligheden for at spille en helt særlig rolle i den globale omstilling, fordi vi i mange år har været foran. Derfor har det været trist at se regeringens nølen i det seneste stykke tid: fra hockey-stavs-modeller til udskudte planer for landbrugets

bidrag til klimakampen. Der er dog stadig særdeles vigtige skridt, der mangler at blive tilbagelagt i klimakampen.

En af de helt store SF-sejre i årets løb er det, som Danmarks Naturfredningsforening kaldte "en historisk grøn finanslov". 800 millioner kroner til vild natur, 600 millioner til udtagning af klimaskadelig landbrug og vedtagelsen af 15 natur-nationalparker er blandt de største skridt på vejen mod et Danmark, der igen giver naturen plads. Danmark er et af de mest opdyrkede lande i Europa, og derfor er det helt nødvendigt, at vi værner ekstra om vores natur og biodiversitet. Naturnationalparkerne skaber rammen for at øge mængden af unik og vild natur. Desuden er naturnationalparkerne et godt supplement til de allerede eksisterende nationalparker, for der er brug for, at vi også lader naturen gro på sine egne præmisser, hvis vi vil bevare vores artsrigdom. Det er sejre, der især kan tilskrives SF, eftersom det i 2019 var grundlaget for det fælles udspil mellem SF og regeringen.

En anden afgørende landvinding for naturen er oprettelsen af det nye biodiversitetsråd. De seneste par år har Klimarådet spillet en fundamentalt afgørende rolle for at skubbe på for en positiv forandring på klimaområdet. Rådets politiske input har været uvurderlige i kampen for at få implementeret klimaløsninger, der virker. SF har samme forventninger på naturområdet til det Biodiversitetsråd, som SF endelig lykkedes med at få presset igennem i det forgangne år.

2020 blev året hvor en af SF's mangeårige mærkesager endelig blev til virkelighed: der blev afsat penge til oprensning af Danmarks berygtede giftgrunde. Mere end en halv milliard er afsat til, at 10 af Danmarks største giftgrunde, heriblandt Høfde 42, Kærgård Klitplantage og Grindsted, bliver oprenset. Det betyder, at vi langt om længe kan se frem til færre afspærrede badestrande ved Vesterhavet, færre forbud mod fiskeri og færre "Adgang forbudt"-skilte i nogle af vores vigtigste naturområder. Enhver, der har været i SF i mere end et par år vil vide, at SF har kæmpet en utrættelig og ofte ensom kamp for at rense de store giftgrunde. Denne sejr er således kulminationen på en kamp, som Steen Gade og Margrete Auken startede tilbage i 80'erne med stor lokal opbakning.

SF kæmper for humanismen og den sunde fornuft

På trods af konsekvente afvisninger fra Socialdemokratiet lykkedes det SF i samarbejde med Det Radikale Venstre at få regeringen til at komme til fornuft i spørgsmålet om, hvorvidt de danske børn skulle hjem fra Syrien. Som resultat af dette pres er arbejdet med at få børnene hjem endelig blevet sat på skinner. Sagen viser samtidig, at SF's politiske strategi med at bide sig fast i forhandlingsbordet er langt mere effektiv end "de rene hænders politik". Det var aftalen mellem SF, Radikale Venstre, Det Konservative Folkeparti, Liberale Alliance og regeringen, der kulminerede i, at børnene nu kommer hjem fra Syrien.

Flygtningedebatten er igen blusset op i 2021 som følge af den bebudede hjemsendelse af lidt under 300 syriske flygtninge, der efter afgørelser i Flygtningenævnet ikke længere har ret til ophold i Danmark. SF har været særdeles tydelige i sin modstand mod det lovgrundlag, der tillader hjemsendelse af flygtninge til en så ustabil region som Syrien. Det har man især kunne se ved, at et bredt opbud af SF's folketingsmedlemmer har været at finde med deres modstand både i samtlige af landets aviser, radiostationer og TV-formater, men også lokalt i deres område, når lokale, syriske flygtninge blev påvirket.

2020 blev også året, hvor insisterende og konsekvent pres fra SF førte til, at Danmark for første gang i mange år tager internationalt ansvar ved at tage kvoteflygtninge. Det er et nybrud i dansk udlændingepolitik, og SF's absolutte mærkesag på området op til valget i 2019. Desværre er kampen for genoprettelsen af kvoteflygtningeordningen ikke slut – og SF fortsætter sin kamp på dette område indtil Danmark igen tager imod det fulde, traditionelle antal på 500 kvoteflygtninge årligt.

Det er svært at komme udenom, at hele diskussionen om rigsretssagen mod Inger Støjberg også har fyldt meget i den politiske debat det seneste år. For SF er det helt centralt, at der i ministerier bliver administreret efter loven, og at regler, vedtaget af Danmarks lovgivende forsamling, ikke bevidst tilsidesættes af ministre. Hvis det er tilfældet, bør det selvfølgelig have konsekvenser for de implicerede parter på baggrund af en juridisk proces ved domstolene.

En sundere kultur i partierne – og i hele Danmark

Ligestillingen har også nyt godt af et par landvindinger i det forgangne år. Den 17. december 2020 vedtog Folketinget en ny samtykkelov. Loven slår endeligt fast, at sex skal være frivilligt. Danmark fik først en egentlig voldtægtslov i 1930, men på trods af flere opdateringer er loven fortsat manglet en utvetydig klausul om, at det er voldtægt, hvis en af parterne deltager ufrivilligt. Loven er bl.a. et resultat af en langvarig kamp for at forbedre voldtægtslovens retsstilling, som SF har kæmpet sammen med en række organisationer på området. Selvom loven er en milepæl er der fortsat behov for at forbedre voldtægtslovens retsstilling. I dag ender under 10% af voldtægtssager med dom, og endnu færre kommer for en dommer. SF kæmpede i det seneste politiforlig også for bedre vilkår for voldtægts ofre, hvilket mandede i en stor pose penge til styrket efterforskning og bedre håndtering af voldtægts ofre.

I efteråret 2020 stod 322 kvinder frem og berettede under parolen #EnBlandtOs om overgreb og sexisme i dansk politik. Kvinderne, der stod frem, kom fra hele det politiske spektrum – og initiativet var en øjenåbner for alle partierne inklusiv SF. Opmærksomheden er entydigt positiv og gav også anledning til diskussioner og forandringer i SF, som fremover vil sikre en sundere kultur i partiet. SF stod ved kvindernes side fra første fløjt, og fulgte opbakningen op med åbent at fremlægge resultaterne fra den undersøgelse, der blev lavet. Resultaterne fra den undersøgelse omsættes nu fra pæne ord til handling.

SF's grønne europæiske familie nyder stor opbakning

Det glædeligt, at Grønland har fået et ny rød-grøn regering med Inuit Ataqatigiit i spidsen. Allerede nu er der luftet planer om at indføre en progressiv skat og indtræde i Paris-aftalen.

Også USA har til de flestes store lettelse fået ny præsident. Det er på mange måder et skridt i den rigtige retning, men Donald Trumps fire år i det hvide hus vidner om, at det er helt nødvendigt, at Europa i højere grad bliver i stand til at stå på egne ben uden USA. Her spiller EU fortsat en helt afgørende rolle.

I det hele taget går det godt for store dele af SF's familie i Det Europæiske Grønne Parti. De Grønne i Tyskland har i en længere periode været Tysklands næststørste parti i meningsmålingerne, og den senest udvikling i tysk politik betyder, at De Grønnes kanslerkandidat Annalena Baerbock er blevet førsteudfordrer til CDU – og et helt reelt bud på Tysklands næste kansler. Det er på mange måder en lille grøn revolution i Europa, hvis det lykkedes de grønne at indtage kanslerposten.

Alt i alt blev perioden siden sidste landsmøde en tid med mange, svære prøvelser for Danmark, herunder især de mest ressourcetsvage, som følge af COVID-19 epidemien. Men det blev også et år, hvor SF satte markante aftryk på aftaler, der skød penge i fællesskabet, lagde an til armlægning med uligheden, vendte kursen i klimakampen og satte skub i udviklingen mod en vildere, grønne natur.

Vedtaget af landsledelsen den 13. juni 2021